

1-24

1332

14/5

اداره دهره : — آئونه لری کچن
نسخه ایله یعنی ۹ نجی جلدك ختامیه
بیتمکده اولان آئونه لریمزك وقت کچیر-
مکسزین آئونه لرینی یگیلتمه لرینی رجالیبدوز.

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی
مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

یل ۱۳۳۲ صای ۱ ۱۰ مارت ۱۳۳۲ ییل ۵ جلد ۱۰ صای ۱۰۵

غلبه لرله کچیردیلر. بویومش آلمانیا نك شرق و غرب حدودلری، روسیه و فرانسه ضررینه ایلرولمکده دوام ایتدی. آلمانلر بزم سنه باشمزه یاقین کونلرده، (وهردون) موقع مستحکمینک غایت صاعلام استحکام غروبلا ندن (دواومون) ی چایک، آتش حتی انسان واولوم طایاناماز بر صولتله آلویردیلر. روسلر وایتالیانلر آوستریا - مجارستانك شرق و غربسندن، یوز بیگلر واران تلفاته کوزیومهرق، کراتله هجوم ایتدکاری حالده، چناق قلعه ده کی متفقلری کبی، هان بر قاریش ایلری یورویمدیله. سلاح آرقداشلریمزه ک بالقانلرده کی وضعیتی کویترمک ایچون بک معروف بردشمن جریده سنده، نامدار بر عسکری محردینک خاطراتدینی و قایبی ذکر ایتمک کافیدر: «اتلاف دولتلری بالقانلرده سیاست و عسکرلکجه مغلوب ایدیلشدر. بولغارستان تماماً قازانلشدر. صربستان و قره طاغ کاملاً ازیلوب اورطه دن چیقاریلشدر. یونانستان و رومانیای متفقین علیینه چویریلهمیه چک بر حاله کتیریلشدر. برلین - استانبول یولی آچیلشدر. اتلاف اردودلری سلاویکده محاصره آلتله آلمشدر. [۱]»

ت . ی .

ادبی ییل

افقلرده قیلچلرک، سونکولرک شیمشکاری چاقار و طوپلرک، توفکلرک او فکلری کورلرکن، ادعا ایدیلهمیلرکه، عمومیتله صنعت و ادبیات ایچین نسبی برجانسلرک دوری باشلار. هر نه قدر معظم دیله کلرک و دو یقولرک آتشله پارلایان و قیللری نیجه سنده آزن فجیعه لرک و ماتملرک دومانیه قاراران بوکولرکده صنعتکار و حارده عکسلری یوقده کلسه ده اکثریا - دوشونجه لرک یینلرده صارصیلدینی، حسلرک قیللرده طونجلاشدینی - بویله آنلرده صنعتکار بو عکسلری بئلککنک درینلکلرندن جاذبه لی بر قیافتله خارجی عالمه چیقارمغه موفق اولاماز. بونک ایچین صوک سنه نک بویوک بر صنعت اثرینک دوشوشنه شاهد اولماماسی طبیعی کورمک اقتضا ایدر. بوقانلی و شانلی سنه نک انطباعلری شاهرلرمزک فکرلرینه سر ییلمش برر الهام توخومیدرکه نشوونمالری ایچین معین بر زمان لازمدر.

بونکله برابر ادبیات عالمی بوتون بوتون بوش، دورت کوشه سنده سکوت حکم سورهن بر اقلیم اولمقدن ده اوزا قدر. سیرجیلری او یوقلایان بر تماشای صحنه سی کبی قارئلرینک قیدسز نظرلرینه کندیلرینی عرض ایدن تلک توك مجموعه لرده آرا سیرا صنعت و ادبیاتکده ایزلری کورولور.

فقط بونلرک همان هپسی عینی موضوعک بر برینه یاقین مقاملردن ترانه لری اولمقدن قورتولمش دکلدرد. دییه بیلیرم که بوسنه نک بوتون مطبوع ادبیاتی انسانه متمادی عینی لاقیردی پی تکرار ایدن بر آدم کیدر. یالکز صوک نسلک بویوک صنعتکاری خالده ادیب خاتم «طنین» صحیفه لرنده باشقه ملتلك نغمه لرینی تثیت ایدیور. لاکن بعضلرندن ملول بر کونلک قوقوسی انتشار و زوجه نفوذ ایدن بونغمه لرده بزی باشقه بر هیجان ایله صارصاجق ملی و شخصی ابداعلر ده کل، اوزاقلرده کوزمل ترنم ایدلمش لخلرک برر عکسیدر. ادبیات جدیده زمهره سنک الک رقیق و خیالی شاعری اولان جناب شهاب الدین بکک

«تصویر افکاره ستونلرنده نشر ایتدیکی سیاحت انطباعلرینک بمضاری ده، دها جوق برر ادبی اثر
هویتده اولدقلری ایچین، یوقاریده سویله دیکم عمومیتک قیمتلی استثنالرینی تشکیل ایتکده در .
شیمدی بوتون برسنه نك ادبیاتنده کی بو عینیتک مهم برسینی دها تدقیق ایدم: بو کون منحصر
بر صنعت و ادبیات مجموعه سی یوقدر، برایکی صحیفه سی لطفاً ادبیاته آیران موجود مجموعه لک هریری
آیری مقصدلرک ناشریدر . استکیدن هر هفته آلرنده بر ییغین صنعت چیچکیله صبرسنز بکله یسلرک
کوزلرینی سویخله آیدنلالتان «تروت فنون»، بر آراق فجر آتینک ضیالریله ده نورلالتان بو ادبیات
جدیده مجموعه سی، بو کون ایچنه بر آزده حرب حوادثی خلاصه سی قونولان بر بحاربه آلومی در .
«حرب مجموعه سی» عینی صورتله یالکز کندی مسکنه او یقون بر ادبیاته صحیفه لرندیر ویره ییلیر «تورک یوردی» نه
کلنجه اوده معین بر جریانک ناشری صفتیه ستونلری ادبیاته لزومندن فضله آجامادینی کی نشر ایتدیکی
اثرلرک انتخابنده یالکز صنعت نقطه نظرندن حرکت ایدمه مک، بعض تقیدلر وضع ایتک مجبو
ریتده در. دیمک که شعر و ادبیات آدملرینک یالکز صنعتک تفتیش و مراقبه نه تابع اولاراق الهاملرینک
سسی سربستجه ایشیتدیره ییله جکری بر کرسی یوقدر . بن مطبوعات ساحه نه جیقمادینی حالد
قولاقلمک، معارفه سیله بدیی هیجانلر قازاندینی اثرلر دیکلده در. بونلرک بردانه قصورلری شعرک
رنکین زمینی اولان عشق منطقه لرندیر دولاشلاری و بو کناهک کولکمه سیله قاراران آللرینی هرکه
تشهره جسارت ایدمه ییشلری، بر آزده امکان بولامایشلریدر .
بوندن اک چوب ضرر کوره نده ینه تورکچیلک جریانیدر . حقیقه، وارلنک کولکری ملتک
روحنده اولدینی ایچین ابدی بر حیانه صاحب اولان تورکچیلک جریانی، تجلی ایتدیکی ساحه لک
هپسندمه مقصد و هدف خصوصنده بعضاً قصدی، بعضاً غافل اسنادلره، افتزالره اوغرادینی کی،
ادبیات ولسان حقنده کی تقدیری ده، متعدد وسیله لره یاییلان ایضاحلره رغماً، دانما قنا تفسیرلره
معروض اولمقدن قور تولاماشدر . بزه یاییلان اعتراضلر آراسنده لسانه ووزنه ویرمک ایسته دیکمز
شکللرک یوکسک فکرلری، ایچنه حسلری، وطنی کولک اولان خیاللری کوزمل بر صورتده افاده
و کندیلرینه لایق آهنگ ایله تبلیغ امکائی قالدیرماسی و ادبیات و صنعت حقنده کی اساسی فکرلرمنک
یالکز جنک تورکولری وحمیت موعظه لری کی شیلر خارچنده کی اثرلره ادبی بر قیمت ویرمه یه جک قدر
بسیط و دارا و لماسی اک بویوک بر طوتیسور . و ادبیات عالمنک بو کونکی یوقسوللنی تورکچیلک
جریاننک، معارضلرمن طرفندن عادتاً تحیر و تحکمه تأسس ایتمش عد اولونان، تقو ذینه عطف
ایدیلرک بوده ادعایینی اثبات ایدمن بر دلیل کی کوسرملک ایسته نیلیور . فکرجه، یالکز ظاهری
بر باقیشله حق قازانان بو یاکلیش ادعائی، بزی صنعت مواجهه سنده محکوم ایدمن بو افتزائی رد ایتک
لازمدر . بزم لسانده ایسته دیکمز شینک قوف فکرلری ثورتمک و محدود بر انحصار هیثه لغوی بر
فضل ارانه و تشهیر ایتک ایچین قاموس صحیفه لرندیر تحری و کشف ایدیلرک کندی صاف کولکسه سورو
سورو صوقولان لزومسنز کله لردن تمیزلنه رک بو کون استانبولده هر کسک قونوشدینی، سویجلیری
کولوب آجیلرینی آغلادینی طبیعی دیله یاقلاشماسی و نظمده املمزک لسانمزک خصوصی آهنگنه اویملان،
بر جوق کله لرینی قانونلرینک چرچیوه نه سیغدرامیان و بو صورتله لسانک شیمدی یه قدرکی صنعی

حالی آلمانه باشیجه سبب اولان عرب وعجم وزنی پرینه لسانمرك دهاسنه موافق واوزون مدتدن بری متروك قالدینی ایچین بوگونکی شکلی برآز ابتدائی اولسه بیله استقامتده ایشلهنه ایشلهنه هر درلو ترقی قبوله مساعد اولان تورک وزنی قوللانمق اولدیغنی وادیاتمرك عرب وعجم ادبیاتلرینک نفوذ و تأثیرندن قورئولقدن سوکره ایکنجی بر کریمیه دوشورک عرب دوشونجه و دوغولرینک سوبسز برعکسی اولماماسی، ملی ذوقه یانانجی قالماسی شرطیه صنعتک حتر و مقدس سلطنتی نوکنده اکدرین بر حرمت و محبتله اکیلدیگمیزی آییقجه سویله مک، حایقیرمق لازمدر .

بوکون بز برظفر سرخوشانی ایچنده کبی بز. لسان حقنده کی قناعتلر من حیرت ویریجی بر سرعته عمومیه شیور. بزه اسناد اولونان افراطلرک حقیقی اولمادیغنی میداننه جیقدقجه قازانیورز. ادبیات ساحه سنده اک معند مخالفلر منک، عادتاً اختیارسز بر صورتده، ملتک روخنه قاینایان آرزو تابع اولدقلرینی، یازیلرینک بزم او قدر ایسته دیکمز و سودیکمز کوزهل استانبول تورکجه سنه یاقلاشدیغنی کوروپورز، بوندن باشقه کونده لکلرک ستونلرندن رسمی اوراقک سطرلرینه قدر هر یرده آرز چوق بوتایلک عکسلری بلیریور. عروض وزنی تورک قولاقلری اوزرنده کی استحقاقسز و آلدایجی نفوذینی کوندن کونه غائب ایدیور. هر کس برا کنده مژدلرله دوغاجغنی دویوب سویندیکی یکی شعرک نغمه لرینی بکله یور. بونغمه نه بوکون یک منتصد براعتنا ایله یازوب میداننه آتیوردیکمز منظومه لردن، نه ده دمین سویله دیکمز سرخوشلغک صیرماسی تشکیل ایدن درین وسوره کلی سکوتلردن ایشیتیله بیلیر!...

۴۰

ملتیمرك، ایچنه آتیلدیغنی تولوم قالیم محاربه سنک تهیجلرندن بو بر سنه ظرفنده دوغان اثرلر آراسنده باشدن باشه بر صنعت بدیعهمسی عداولوناجق هیچ بردانه سی اولمادیغنی سویله مک لازمدر. بونکله برابر بعض قسملرنده صنعتک جان آلیجی کوچوک نیشملری کوزون اثرلرده یوق دکلدرد.

هجه ورننک وادیاتده ملیتپرورلکک ایلک محیسی اولان محمد امین بکک «اوردونک دستان» اسمیه نشرایتدکلری بویوک منظومه بونوعدندرد. عینی زمینده چوق اثر وجوده کتیرمن شاعرلرک هان هپسندده کورولدیکی کبی، اثرینک بعض قسملرنده تکرارلره دوشمک والهامک قوتی عینی مقیاسده محافظه ایدمه مکلله برابر دیگر بعض یرلرنده یک جانلی تمثاللرله ملتیمرك یوکسکلکنی، وطنمرك کوزهللکنی و حربک فجیعهلرینی تجسیم واحساس ایدن محمد امین بک، هیچ شبهه یوق که، بزه بو موضوعده اک کنیش هیجانی ویرمن شاعر اولمشدر.

بوندن سوکره خالده ادیب خانم افندیکنک «ایشیلداغک رؤیاسی» اسمیه نشرایتدکلری کوچوک بر متوره بی ذکر اتمک ایسترم. یوکسک و مفید فکرلرک چوق دویان بر قلب ایچنده حسله شرک آتشین بر هیجان اولوب جیقدیغنی زمان نه کوزهل بر صنعت اثری وجوده کله جکنه بو کوچوک متوره اک جانلی دلیلدر.

داها سوکره موفق بر خلق ادبیاتی نمونه سی اولان دستانلری و بر قاج کوزهل منظومه سیله دقتی جلب ایدن ندیم بکله طوغان، انیس بهیج، یوسف ضیا، ابراهیم علاءالدین، فیض الله ساجد، حق سها، مصطفی خلوق، و داد ندیم بکر و دها بر قاج کنج امضا... ایشه بوبویوک حربک قبلرندن او یاندیردیغنی

هیجانی متفرق شعرلره قارئلره تودیع ایدن شاعرلر مژک جدولی ... بونلرک ایچنده الک دفته شایان اثرلری طوغان ویوسف ضیا بکلرک امضالری اوستنده کورو یورز . وعمومیتله کنجلیکک دپاندن چیقان نغمه لر دده هجه وزنک استقبالنه عائد امیدلر سزیورز .

تورکچی ادبیاتک بو فقری قارشیسنده کندیسندن اولکی ادبیاتک بویوک قاهرلری ده داها جانلی تجلیللره بر حیات اثری کوسترمکه موفق اولامامشدر .

حاصلی باشلارکن ده سویله دیگم کبی بوسنه صنعت و ادبیات ایچین تولو بر سندهر . وکوکلر نده صنعت عشقک آتشی یانانلر ایچین بو بر درین درددر . یوقاریده سیلیری قسماً آکلا تمق ایستدیگم بو حالی ازاله ایتک ، تورکک صنعتنه ، ادبیاتنه بر انکشاف ویرمک ... ایشته یاییلمقده استعجال ایدیله جک برشی . بن بو استعجالی هر کسدن ، بالخاصه کنجلیکک عزمندن بکایورم .

بو سنه صنعت و ادبیات ایچین یالکز بر تولو سنه ده کل ، عینی زمانده بر تولوم سنه سی اولدی . ادبیات جدیدنه ک بویوک استادی ، تورک نظمک دکرلی مجددی توفیق فکرتی بوسنه غائب ایتک ، عینی زمیره ک شاعرلرندن زعیم زاده حسن فهمی بک بوسنه تولدی . بوسونوک ادبیات ییلک حکایه سی بیتیررکن هر ایکی تولونک خاطره سی نوکنده اکیلمکی بالخاصه کنج استادک براقیدنی بویوک بوشلفک ماتمی بر کره داها حسن ایتکی بر وظیفه کبی عد ایدیورم .

ج . س .

اقتصاد ییلی

۱۳۳۱ سنه سی ، حرب آتشلری ایله طولو اولان بر سنه اولدینی ایچون ، اقتصادی تدقیق وتقبه معنای شاملی ایله شایان دکل کبی کورینیر . فقط ، تورکیه ک اقتصاد ملیسی نقطه نظرندن بوسنه ک بره مبدأ تاریخ ، اوله ییلمسی مأمول ویمکندر . قرق الی سنه صکره ، تورک مقتصدلری ، نصف عصرلق خلاصه لر یاپار ، تورکیه ک تاریخ اقتصادی یازار ایکن ، بک محتملدرکه ، صحیفه سی اکال ایتش اولدیغمز بوسنه یه هر شیشی ربط ایده جکلر ، هر نوع موفقیت ونقصانلر ایله بالجله ملی اقتصادی مؤسسه لرک تخمیلرینی ۱۳۳۱ سنه سنده آرامغه چالیشه جقلردر . حاله حاکم وصاحب اولدیغمز بللی ایکن ، استقباللردن بحث ایتک عبث تلقی اولونور ، دنیلماملی ؛ بشریتک بو کون کیردیکی هیجان وقیامتله باقیلسون ، قبول ایدیله جکدرکه ، اوروپا ایله آسیا و آفریقا دهاییک بر صفحه حیات کیرمک اوزره در . حربک نتیجه سی نه شکل وصورتده اولور ایسه اولسون ، آسیانک بشریت طالنده موقی یوکسلمکده ، آفریقا قوملری بیله ، جهان عالمه سی آراسنه دعوت ایدیلمکده در . بناء علیه ، بو قناعته نظراً ، اقتصادی سنه ک محتویاتی تشریحه باشلامازدن اول ، دییه جکم : « ۱۳۳۱ سنه سی تورک اقتصاد ملیسنک الک بویوک تخم آتیم سنه سی ، تمیل مراسمی دوره سیدر . آتی ، ملخصاً بوسنده مکنوز ومندیج عد اوله ییلیر . »